



RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

1375
GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 31.08.07
nr. 5537 podpis.....

DD4-0602-314/ZKK/IK/07/MB7-10664

Warszawa, dnia 31 sierpnia 2007 r.

Dot. BPS/DSK-043-477/07

SECRETARIA T
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 31.08.07
nr. 4148 podpis. Marud

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Panią Urszulę Gacek, Senatora RP, na 37 posiedzeniu Senatu RP w dniu 26 lipca 2007 r., przekazane przez Wicemarszałka Senatu RP Pana Macieja Płażyńskiego, przy piśmie znak: BPS/DSK-043-477/07, w sprawie rozwiązania problemu zaległości podatkowych obywateli polskich pracujących w Wielkiej Brytanii, uprzejmie wyjaśniam.

Sytuacja prawno-podatkowa Polaków wyjeżdżających do pracy za granicą, w tym do Zjednoczonego Królestwa, nie jest jednolita. Nie można zatem z góry przesądzać, że Polacy, którzy powracają do Polski po kilkuletnim pobycie w Zjednoczonym Królestwie mają w stosunku do państwa polskiego jakieś zobowiązania podatkowe, w tym zaległości podatkowe.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm. – w brzmieniu obowiązującym do 31.12.2006 r.), osoby fizyczne podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (*w tym z tytułu pracy wykonywanej za granicą*), jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (nieograniczony obowiązek podatkowy).

Natomiast w myśl art. 3 ust. 2a ww. ustawy, osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów z pracy wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie stosunku służbowego lub stosunku pracy, bez względu na miejsce wypłaty wynagrodzenia, oraz innych dochodów osiąganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ograniczony obowiązek podatkowy).

Jednocześnie art. 4a ww. ustawy stanowi, iż przepisy art. 3 ust. 1 i 2a stosuje się z uwzględnieniem umów w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 umowy z 1976 r. między Polską a Zjednoczonym Królestwem o unikaniu podwójnego opodatkowania (stara umowa), określenie „osoba mająca miejsce

MINISTERSTWO FINANSÓW

Adres
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Telefon
22 694 47 77

Fax
22 694 47 78

zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie” oznacza – z uwzględnieniem postanowień ustępów 2 i 3 niniejszego artykułu – każdą osobę, która według prawa tego Państwa podlega tam obowiązkowi podatkowemu, z uwagi na jej miejsce zamieszkania, jej miejsce pobytu, siedzibę zarządu albo inne podobne znamiona; określenie to nie obejmuje osoby fizycznej, która podlega opodatkowaniu w tym Umawiającym się Państwie tylko dlatego, że osiąga ona dochód ze źródeł w nim położonych.

Definicja ta odnosi się zatem bezpośrednio do określenia „miejsca zamieszkania” przyjętego w ustawodawstwach wewnętrznych państw i uwzględnia różne formy więzi osobistej z państwem, które we własnym ustawodawstwie ustala podstawę do nieograniczonego obowiązku podatkowego.

W przepisach polskiego prawa podatkowego obowiązujących do 31.12.2006 r., pojęcie „miejsca zamieszkania” nie zostało zdefiniowane. Definicja miejsca zamieszkania znajduje się w art. 25 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Warunek przebywania w danym miejscu ma charakter obiektywny i nie ma problemów dowodowych w wykazaniu, że dana osoba przebywa w danej miejscowości. Zamiar stałego pobytu w określonej miejscowości ma natomiast charakter subiektywny, ponieważ odnosi się do woli danej osoby. Należy jednak zauważyć, iż istnieją kryteria obiektywizujące zamiar stałego pobytu. Uznaje się na przykład, że podatnik wykazuje zamiar stałego pobytu w danej miejscowości jeżeli miejscowość ta stanowi dla niego centrum jego życiowej działalności, ocenianej w aspekcie jego powiązań osobistych i gospodarczych.

W świetle powyższego, obywateli polskich, o których mowa w wystąpieniu Pani Senator można podzielić na dwie grupy. Pierwsza, to ta, która w Polsce podlega ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu (*tj. jedynie od dochodów uzyskanych na terytorium RP*).

Jeśli bowiem wyjazd do Zjednoczonego Królestwa w celach zarobkowych, związany był jednocześnie ze zmianą miejsca zamieszkania, wykluczał tym samym opodatkowanie w Polsce dochodów tych osób z pracy wykonywanej w Zjednoczonym Królestwie. W odniesieniu do tych osób nie może być zatem mowy o zaległościach podatkowych w stosunku do polskiego budżetu. Podkreślić należy, że zmiana miejsca zamieszkania, która determinuje nieograniczony bądź ograniczony obowiązek podatkowy w Polsce, nie jest ograniczona żadnymi ramami czasowymi. Powrót do Polski po kilkuletnim zamieszkiwaniu w Zjednoczonym Królestwie, nie spowoduje zmian w sytuacji podatkowej tych Podatników, w odniesieniu do okresu, gdy nie mieli miejsca zamieszkania w Polsce.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w celu potwierdzenia stanowiska co do ograniczonego obowiązku podatkowego w Polsce, podatnik może zwrócić się do Ministra Finansów z wnioskiem o udzielenie pisemnej interpretacji w jego indywidualnej sprawie.

Pisemna interpretacja, o której mowa wyżej, wydawana jest w formie postanowienia i wiąże w tej sprawie organy podatkowe.

Z kolei, druga grupa osób, to ta, która w okresie pracy w Zjednoczonym Królestwie nadal w Polsce podlegała nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu.

Część z tych osób na bieżąco regulowała swoje zobowiązania wobec polskiego budżetu państwa, opodatkowując także dochody z pracy wykonywanej poza granicami Polski.

Wystąpienie Pani Senator dotyczy natomiast grupy podatników, którzy nie uregulowali w terminie swoich zobowiązań w stosunku do budżetu polskiego, a byli do tego zobowiązani.

Przyjęcie rozwiązań w stosunku do tej grupy podatników, polegających na darowaniu niezapłaconego w terminie podatku oraz sankcji za zatajenie pewnych dochodów osobistych naruszałoby konstytucyjną zasadę równości.

Po pierwsze byłoby niesprawiedliwe w stosunku do osób znajdujących się w identycznej sytuacji, tj. pracujących w Zjednoczonym Królestwie, którzy uregulowali już swoje zobowiązania.

Ponadto, powodowałoby nierówność w stosunku do osób mających miejsce zamieszkania w Polsce i osiągających dochody w innych krajach, z którymi Polska zawarła umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, zgodnie z którymi w celu zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu ma zastosowanie metoda odliczenia proporcjonalnego (*przewidywała ją umowa polsko-brytyjska obowiązująca do końca 2006 r.*). Do państw tych należą m.in. USA, Austria, Holandia, Belgia, Dania, Finlandia.

W dziedzinie prawa podatkowego konstytucyjna zasada równości, o której mowa w art. 32 Konstytucji RP jest uszczegółowiona przez art. 84 Konstytucji RP, który ustanawia zasadę powszechności opodatkowania.

Odnosząc się natomiast do kwestii zaległości podatkowych, uprzejmie informuję, iż na mocy art. 67a Ordynacji podatkowej organ podatkowy, na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji, o której mowa w art. 53a;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa (art. 67a § 2 Ordynacji podatkowej).

Decyzje w sprawie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych mają charakter uznaniowy. Organem właściwym do podejmowania decyzji w sprawie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych z tytułu podatków stanowiących dochód budżetu państwa, jest stosownie do §15 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie właściwości organów podatkowych, właściwy organ podatkowy pierwszej instancji, który na podstawie całokształtu materiału dowodowego, ocenia czy w konkretnej sprawie wystąpiły przesłanki ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego i podejmuje w tym zakresie stosowną decyzję.

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
2. Biuro Ministra
w gmachu

Z poważaniem,
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKREZARZ STANU
Jacek Dominiak